

Fora les festes d'ocupació!

«O seguim afavorint l'imperi dels diners, o ens col·loquem al costat de la realitat tossuda, pròpia i digna dels pobles»

Fa pràcticament 15 anys, es diu aviat, a Vilafranca del Penedès va néixer La Torxa, un col·lectiu cultural, avui desaparegut, que va impulsar una primera campanya innovadora, causant cert rebombori als mitjans de comunicació comarcals. Amb el nom de "Fora les festes d'ocupació", es denunciava aquelles celebracions que no ens són pròpies i que es van estenent ràpidament arreu dels Països Catalans. Era una crítica als qui adopten i normalitzen amb una inèrcia obedient i inqüestionable la propaganda llaminera del capitalisme, que importa festivitats d'altres terres i les presenta, embolcallades amb paper cuixé, com a regals o nous gaudis millors que els que mai no hem tingut en aquest país. Nota mental: trobar a faltar La Torxa i la seva campanya.

Hi ha festes culturals més evidents, com el Pare Noel, els seus rens i Halloween; i d'altres que també ho són però que vinculem més a la vessant comercial, com el Sant Valentí, el dia de la mare, el del pare, la pista de gel per patinar durant el Nadal i el Black Friday. Totes elles tenen en comú que són celebracions que no guarden una arrel històrica mediterrània, són fruit de la idiosincràsia d'altres territoris, amb contextos geogràfics i climatològics ben diferents, i segurament amb històries boniques al seu darrere, clar que sí, però que ens arriben als Països Catalans, com també arriben a tots els racons del món, a través de lògiques i imposicions publicitàries. Nota mental: la globalització de les tradicions.

Ja sabem què passa quan, en el capitalisme, la cosa cultural ha de competir amb allò que també es vol que sigui econòmic. Les festes que celebren uns quants milions de persones tenen poc futur comparades amb aquelles que celebren milers de milions de persones. En un món de xifres, aquestes no ens són favorables. Tenim tots els equivalents d'aquestes festivitats: el Tió, la Nit de les ànimes, Sant Dionís pel 9 d'octubre, el 23 d'abril, focs i fogueres per Sant Joan... però no podrem mai igualar la potència de promoció que impulsen totes les altres. Al final, l'escola i les institucions culturals ja fan el seu paper, i més no els podem exigir. Com acostuma a passar darrerament, tot és una qüestió de voluntat, i d'elecció. O seguim afavorint l'imperi dels diners, o ens col·loquem al costat de la realitat tossuda, pròpia i digna dels pobles. Nota mental: fora les festes d'ocupació!